

da

Den Europæiske Union
Regionalpolitik

info regio

panorama

| Nr. 19 | April 2006 |

**Byer for vækst, beskæftigelse
og samhørighed**

Strukturfondenes aktion i byerne

Oversigt

Byer for vækst, beskæftigelse og samhørighed

Byer er vigtige for Europa

Byer er godt stillet til at fremme samfundsudviklingen, den sociale samhørighed og den borgerlige og kulturelle identitet.

Beretning: Europa-Parlamentet

Perspektiver for byudvikling

EU-fondenes nye programperiode (2007-2013) vil indeholde en kraftig bydimension.

EFRU og Samhørighedsfonden i aktion: Nederlandene, Portugal, Slovenien, Ungarn

Beretning: Spanien

Reportage: Kvarterer på vej frem

Urban-programmet giver de berørte kvarterer deres attraktivitet og dynamik tilbage og beboerne deres stolthed og håb for fremtiden.
Eksempler fra Leipzig og Dortmund.

Urban II i aktion: Belgien, Det Forenede Kongerige, Frankrig, Irland

Beretning: Sverige

Beretning: Tjekkiet

Urban II i aktion: Finland, Grækenland, Italien, Østrig

3

7

8

13

14

15

18

19

20

21

Billeder (sider): Europa-Kommissionen (1-4-5-6-8-9-10), Urban II Gijón (s. 14), Urban II Leipzig, Dortmund (15-16-17), MASPD (s. 20)

Forsidebidrag: Et nyt kollektivt transportsystem i Santa Cruz (Kanarieøerne, Spanien)

Følgende personer har ligeledes medvirket ved udarbejdelsen af denne udgave: Pierre Ergo, Alexander Ferstl, Sylvie Harburger, Jean-Luc Janot, Daniel Mouque.

Bladet trykkes på engelsk og fransk på genbrugspapir.

Den tematiske dossier er tilgængelig på 19 EU-sprog på internetadressen http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

Teksten i denne publikation har ingen retsgyldighed.

Samhørighedspolitik og byer i Europa

Byer er vigtige for Europa

af Michael Parkinson ⁽¹⁾

Byerne ses i stadig højere grad som drivkraften bag de nationale og regionale økonomier end en økonomisk belastning — »the wealth of nations«. Men byerne er ikke blot økonomiske aktiver — ikke kun markeder. De er godt stillet til at fremme samfundsudviklingen, den sociale samhørighed og den borgerlige og kulturelle identitet.

Zschochersche Straße i Leipzig, en af de trafikårer, som Urban har bidraget til at genoplive

Nutiden er en spændende tid for byerne. Der er en bred debat om, hvilken betydning de har for opnåelsen af fremgang på nationalt og europæisk plan. Mange byer har i det seneste årti gennemløbet en overgangsperiode og udviklet nye økonomiske, sociale, politiske og kulturelle roller. Mange har aktiver, der gør dem mere — ikke mindre — betydelige i en stadig mere globaliseret verden. Nogle er centre for strategisk beslutningstagning, udveksling og kommunikation. Mange har en høj koncentration af intellektuelle ressourcer på universiteter og forskningsinstitutioner, der opmuntrer til et højt innovationsniveau. Mange byer har gennemført et omfattende saneringsarbejde, særlig i bycentrene, hvor store bygninger nu huser virksomheder, boliger og butikker. Mange har et væld af kulturelle ressourcer, der i stigende grad skaber økonomisk vækst og beskæftigelsesfremgang. På trods af det integrerende potentiale, er mange lokalsamfund og individer i en stor del af byerne stadig udelukket fra den økonomiske og sociale mainstream. Udvikling af økonomisk konkurrencedygtige, socialt sammenhængende og bæredygtige byer forbliver en udfordring for alle europæere.

Denne noget bredere debat om byernes fremtid går igen i den debat om samhørighedspolitikens fremtid, der i øjeblikket finder sted i EU. Den vigtighed, som byerne tillæg-

ges i EU's regionalpolitik, er gået op og ned i det sidste årti. I nogle tilfælde har de været helt fremme i rampelyset, mens de i andre tilfælde er blevet tilsidesat. Der er imidlertid ingen tvivl om, at de for nylig er røget helt til tops på den europæiske politiske dagsorden. Dette understreges for eksempel af Det Europæiske Råds beslutning i 2005 om konkurrenceevne og samhørighed, konklusionerne fra de uformelle EU-ministtermøder i Rotterdam i 2004 og Bristol i 2005 og centrale politiske udtalelser fra Europa-Parlamentet i 2005. Det fremgår også af policy-dokumenter fra Regionsudvalget, EUROCITIES og en række EU-konferencer, og især i 2004 i Noordwijk, Nederlandene. De har alle på forskellig vis anerkendt byernes vigtighed for fremgang på nationalt og europæisk plan og hævet byernes profil og politiske betydning.

Det vigtigste budskab, som garanterer, at byerne vil forblive i toppen af den politiske dagsorden i de kommende måneder, er indeholdt i det seneste dokument fra Europa-Kommissionen om samhørighedspolitik og byer ⁽²⁾. Det er en meget vigtig hensigtserklæring, der kan tegne fremtiden for strukturfondene og for byer overalt i Europa i det næste årti. Det er særligt vigtigt, at indholdet drøftes indgående og endoseseres fra mange sider. Resten af denne artikel beskriver de centrale idéer og forslag, som er indeholdt i dokumentet.

⁽¹⁾ Professor Michael Parkinson, Director, European Institute for Urban Affairs, Liverpool John Moores University. m.h.parkinson@ljmu.ac.uk

⁽²⁾ Cohesion policy and cities: the urban contribution to growth and jobs in the regions. Europa-Kommissionen, 2006.

Det nye tekniske institut FH JOANNEUM i Graz West (Østrig) i et gammelt industrikvarter, der er omdannet til et højteknologisk center med hjælp fra Urban

Samhørighedspolitik og byer: byernes bidrag til vækst og beskæftigelse i regionerne

Dette vigtige dokument er udarbejdet med to formål for øje — at færdiggøre Fællesskabets strategiske retningslinjer for 2007-2013 ved at styrke bydimensionen heri og fremlægge forslag, der kan bidrage til forberedelsen af strukturfondene. Det er Kommissionens ønske, at medlemsstaterne skal bruge dokumentet til at udarbejde den nye samhørighedspolitik, og specielt at de lokale partnermyndigheder er kraftigt involveret i dette arbejde. Dokumentet er en blanding af brede politiske ambitioner, vigtige leveringsprincipper og specifikke politiske aktioner. Det omfatter tre hovedområder. Det forklarer for det første, hvorfor byerne er vigtige for Europa, idet man understreger vigtigheden af, at der opnås en bæredygtig byudvikling for europæisk regionalpolitik. For det andet beskriver det fire centrale politiske ambitioner for byer i Europa. For det tredje angiver det konkrete foranstaltninger til opfyldelse af disse brede mål på to områder — finansiering og styreform. Denne artikel indeholder en gennemgang af disse to områder.

Bæredygtig byudvikling er vigtig for europæisk regionalpolitik

Byerne har mange af de kvaliteter, der ligger til grund for moderne velfungerende videnskabelige økonomier — kreativitet, innovation, kultur og iværksætterånd. Velfungerende byer er nødvendige for at kunne tiltrække faglært arbejdskraft, der er helt uundværlig i en konkurrencepræget global økonomi. Byerne spiller også en vigtig rolle med hensyn til at forbedre den regionale ydeevne. Ingen velfungerende regioner i Europa har dårligt fungerende byer i deres midte. Hvis byerne forvaltes ordentligt, kan de bidrage til et mere bæredygtigt vækstpotentiale og miljø, og hvis de etablerer et mere indgående samarbejde og skaber strategiske alliancer med omkringliggende regioner og byer, kan de begrænse en u hensigtsmæssig konkurrence og bidrage til et mere afbalanceret udviklingsmønster i Europa.

Hvilken type byer bør Europa tilstræbe?

I dokumentet argumenteres der for, at der bør være fire brede politiske mål for Europas byer — at gøre dem mere attraktive, at øge deres bidrag til innovation, iværksætterånd og den videnskabelige økonomi for at producere flere og bedre job og reducere interne sociale uligheder.

Anlæggelse af attraktive byer

Det understreges i dokumentet, at vi bør fokusere på fire områder for at gøre byerne mere attraktive — adgang til transport og mobilitet, tjenesteydelsens kvalitet, miljøkvalitet og et kulturelt udbud.

Transport, tilgængelighed og mobilitet

Den største udfordring er at hjælpe byerne til at opnå bedre adgang til flere markeder i Europa og andetsteds og øge deres interne mobilitet, så nationale, regionale og lokale partnere skal i henhold til dokumentet stræbe efter at fremme gode forbindelser til store lufthavne og transportkorridorer, øget tværkommunalt samarbejde, en mere økonomisk, effektiv og integreret offentlig transport, alternativer til eller blødere former for transport, forbedret mobilitet og adgang til personer uden køretøjer.

Lige adgang til kvalitetstjenester og faciliteter

Tjenester af høj kvalitet gør byer mere attraktive og beboelige, fremmer beskæftigelsen og øger arbejdskraftens konkurrenceevne. Byerne skal derfor stille følgende til rådighed: effektive sundhedstjenester, som er økonomisk overkommelige, sociale tjenester, erhvervsuddannelse og administration; børnepasning for at fremme lige muligheder mellem kønnene; gode tjenester overalt i byområdet; adgang for indvandrere og kulturelt vanskeligt stillede grupper.

Et godt naturligt og fysisk miljø

Byerne er nødt til at gøre noget ved den nedbrydning af miljøet, som voksende byområder giver anledning til. De må søge at puste nyt liv i uudnyttede byggegrunde og beskytte grønne områder, koordinere arealanvendelse og andre politikker i forskellige dele af den offentlige administration, investere i fysisk infrastruktur og aktiv transportstyring, fremme energibesparende foranstaltninger.

Forbedre det kulturelle udbud

Bløde faktorer knyttet til stedbestemte faktorer spiller en stadig vigtigere rolle for investeringsbeslutninger i den private sektor og stedmæssige beslutninger for højt kvalificeret og potentielt mobil arbejdskraft. Kulturelle tjenester og turisme har også et stort beskæftigelsespotentiale. Og kulturelle faciliteter er en vigtig bestanddel, når det drejer sig om at opbygge en borgerlig og kulturel identitet. Byerne bør derfor tilstræbe et dynamisk kulturliv, der omfatter faciliteter, kulturelle begivenheder og samfundsaktiviteter, så der kan bygges bro i og mellem lokalsamfundene.

Støtte til innovation, foretagsomhed og videnskabelig økonomi

Byerne spiller en vigtig rolle, når det gælder økonomisk konkurrenceevne. De skal tilvejebringe et stimulerende miljø for innovation og erhvervsliv, forenkle den offentlige administration og opmuntre til netsamarbejde mellem universiteter, forskningsinstitutioner og den private sektor.

Hjælp SMV'er

Til det formål er byerne nødt til at forbedre områdets overordnede økonomiske infrastruktur, give støtte og rådgivningstjenester til virksomheder, fremme netværk mellem økonomiske partnere, forbedre adgangen til finansiering, finde løsninger på de udfordringer som unge, kvindelige iværksættere og etniske minoritetssamfund står over for.

Innovation og vidensamfundet

Byerne skal tiltrække en potentielt mobil arbejdsstyrke ved at forbedre livskvaliteten i området, føre an i udarbejdelsen af innovative strategier for hele regionen, gøre udbuddet af forskning og teknologisk udvikling (FTU) og uddannelse mere effektivt og tilgængeligt for SMV'er, opmuntre til netsamarbejde mellem universiteter, staten og den private sektor, udvikle en integreret informationsstrategi og indføre økologiske nyskabelser og miljøstyringssystemer.

Oprettelse af flere og bedre job

Byerne indeholder enorme økonomiske muligheder, men også store sociale udfordringer. De har i gennemsnit flere indbyggere med gode færdigheder og kvalifikationer, men også med mindre af begge dele. Byerne påvirkes af strukturelle kræfter og makroøkonomiske politikker, som de kun har meget begrænset kontrol over. Men de er stadig nødt til at udnytte de muligheder, som de har. Partnere på alle niveauer i den offentlige administration må samarbejde om at forudsige og reagere på økonomiske forandringer. Byerne bør bygge partnerskaber mellem vigtige økonomiske og sociale aktører, og de må gøre alt, hvad de kan, for at forbedre de mest udsatte gruppers muligheder for at finde arbejde.

Forbedre ansættelsesmuligheder gennem almen og erhvervsmæssig uddannelse

Byernes udfordring er her at støtte udviklingen af livslange indlæringsystemer, levere erhvervsuddannelse af høj kvalitet og øget investering i indlæringsinfrastrukturer, støtte vanskeligt stillede grupper på arbejdsmarkedet, tiltrække faglært arbejdskraft og arbejdere inden for supportydelser, programmer for udviklingsorienteret uddannelse og integration for at få folk, der er udelukket fra arbejdsmarkedet, ind i beskæftigelse og selvstændig erhvervsvirksomhed.

Mindskelse af uligheder i byer

På trods af deres store økonomiske potentiale er der i de fleste europæiske byer mange områder og lokalsamfund, der er udelukket fra den økonomiske mainstream. Dette påvirker især etniske minoritetssamfund, kvinder og unge, som det seneste Urban Audit demonstrerede. For at imødegå disse udfordringer er byerne nødt til at fremme social integration og lige muligheder og øge borgernes sikkerhed.

Fremme social integration og lige muligheder

Her argumenterer Kommissionen, at udfordringerne for byer og partnere er at opmuntre til integration af indvandrergrupper med sprogundervisning og mere almen uddannelse, opmuntre til samarbejde mellem kommunale myndigheder, skoler og lokalsamfundet om at levere erhvervsuddannelse for unge, forbedre sociale tjenester for at imødegå de udfordringer, der er forbundet med børnefattigdom, og undgå udbredelse af gadebørnsfænomenet, forbedre kvinders færdigheder og kvalifikationer, opmuntre dem til at gå ind på arbejdsmarkedet og til at blive selvstændige erhvervsdrivende, udvikle børnepassningsordninger for kvinder, der vender tilbage på arbejdsmarkedet.

Øget sikkerhed for borgerne

Den afholdte Urban Audit påviste, at forekomsten af kriminalitet og frykten for kriminalitet er højere i byer end andre steder. Urban Audits undersøgelse af offentlighedens opfattelse af dette spørgsmål understregede desuden, at øget sikkerhed er en vigtig faktor med hensyn til at gøre byen attraktiv for investorer og indbyggere. Her argumenterer Kommissionen for, at byerne er nødt til at vedtage en fælles, proaktiv fremgangsmåde for at mindske kriminaliteten, herunder planlægge, anlægge og vedligeholde offentlige steder for at eliminere kriminalitet, fokusere på udsatte unge og, ikke mindst, fange potentielle kriminelle i begyndelsen af deres karriere, skabe nye job inden for sikkerhedstjenester og forbedre kvaliteten af disse under inddragelse af lokale indbyggere. Det kunne indebære, at man indførte lokale mæglere, vagttjenester knyttet til lokalsamfundet, gadebestemte og naboovervågningsordninger.

Guimarães (Portugal) er en by, der er sat i stand for at fremme turisme, kultur og SMV'er.

Hvordan skaber vi velfungerende byer?

Det er selvfølgelig ikke nok at ønske sig velfungerende byer. Vi er nødt til at finde ud af, hvordan de kan blive til virkelighed. Penge og beslutningstagen er begge meget vigtige. Hvad anbefaler Kommissionen?

Finansiering af byfornyelse

Dokumentet gør en del ud af, hvordan byfornyelse kan finansieres. EU-fondene har allerede ydet støtte til megen hård og blød infrastruktur gennem investering i transport, affaldshåndtering, almen og erhvervsmæssig uddannelse, informationsteknologi og kommunikationsnetværk. Den Europæiske Investeringsbank gav i 2004 nogle store lån på 3,2 mio. EUR til byfornyelse, herunder almene boliger, og 2,3 mio. EUR til transportprojekter i byerne.

Udvikle finansieringsteknik

Manglen på risikovillig kapital er en stor hindring for virksomheders vækst og innovation. Så Kommissionen og EIB introducerer et nyt instrument 2007-2013 — Jeremie — der vil gøre det muligt for finansielle kreditformidlende institutioner med erfaring inden for virksomhedsudvikling og mikrokredit at udlåne kapital til virksomheder.

Offentlig-private partnerskaber

Offentlig-private partnerskaber har et væld af muligheder for at finansiere store byfornyelsesprojekter. På trods af, at sådanne partnerskaber er forbundet med en række udfordringer, argumenteres der i dokumentet for, at byerne bør udforske dette alternativ. Privat finansiering er nemlig nødvendig for at supplere de offentlige ressourcer, og den private sektor bidrager med både færdigheder og ressourcer, selv om disse er nødt til at indgå i en bredere vision for områdets forvaltningssystem for at være effektive.

Forbedring af byernes styreformer

De vigtigste principper, der er indeholdt i Kommissionens dokument, handler om styreformer i byområder — særlig fremme af samarbejde mellem by og region, en integreret fremgangsmåde til byudvikling, der inddrager borgerne og drager nytte af tidligere erfaringer.

Fremme af samarbejde mellem by og region

Der er mange forskellige myndigheder, som opererer i byområder — transport, økonomisk udvikling, miljøforvaltning, marketing, uddannelse, socialtjenester, sundhedsvæsen. Det er meget vigtigt, at de har et effektivt samarbejde, så de kan optimere udviklingen af den bredere byregion i stedet for at være i konkurrence eller konflikt. Det understreges i dokumentet, at i en global økonomi har europæiske byer brug for en kritisk masse, og at de så vidt muligt er nødt til at samarbejde. Skillefladen mellem byer, forstæder og landdistrikter skal forvaltes bedre, så brugerne betaler for de ydede tjenester, uanset hvor de bor, og brugere i forstæder ikke udnytter dem, der leverer ydelser i byerne. Kompetenceniveauet blandt fagfolk i byerne skal forbedres.

Endnu vigtigere er det, hævder Kommissionen, at medlemsstaterne og regionerne uddelegerer større kontrol over strukturfondene til byerne, når det gælder byspørgsmål, og inddrager byerne i udarbejdelsen, gennemførelsen og evalueringen af programmerne.

Vedtagelse af en integreret metode til bæredygtig byudvikling

Byudvikling, fremhæves det i dokumentet, er en langsigtet kompleks proces, der fordrer integrering af forskellige politiske områder og løbende involvering af en bred vifte af partnere fra den offentlige sektor, den private sektor og lokalsamfundet. Det var f.eks. en af de vigtigste læresætninger om opnåelse af succes, som Urban-initiativet lærte os i det forgangne årti.

Byerne skal sørge for, at de har en vedvarende langsigtet plan for deres område, der omfatter økonomiske, sociale og miljøpolitiske mål. Der skal være en effektiv overvågning. Alle de vigtigste partnere skal være fuldt engageret i planlægningen, fuldførelsen og evalueringen af byprogrammerne.

Borgerdeltagelse

Hvis der generelt set opmuntres til partnerskaber, er det uhyre vigtigt, at byerne engagerer lokale borgergrupper og andre ngo'er i arbejdet for at fremme miljøvenlige og socialt bæredygtig vækst og beskæftigelse i byer. Byerne skal opmuntre til opbygning af kapaciteten i sådanne grupper, særlig under udnyttelse af digital forvaltning, og byerne må

forsøge at bygge bro over det kulturelle skel, der ofte står i vejen for samarbejde mellem politikere, bureaukratier og borgergrupper.

Netværk og erfaringsudveksling

Der findes masser af god praksis, som der kan bygges videre på i Europas byer. Det er meget vigtigt, at byerne ikke spilder deres knappe ressourcer ved at genopfinde hjulet. Byerne må gøre brug af de erfaringer, der er opbygget i Urbact-programmet og andre europæiske og nationale netværk. Det er også nyttigt, at Kommissionen planlægger at udvide erfaringsudvekslingen, så den ikke blot omfatter byerne i Urban-programmet, men byer overalt i Europa.

Universitetet i Cádiz (Spanien), Det havvidenskabelige fakultet: en campus, som er åben for forskningen

Hvad er der i vente?

Vi befinder os på et kritisk tidspunkt i debatten om fremtiden for Europas byer. De er i de senere år på meget kort tid nået højt op på de nationale og europæiske politiske dagsordener. Der er ingen tvivl om, at deres potentielle bidrag til øget økonomisk konkurrenceevne og social samhørighed er anerkendt af mange nationale regeringer, Europa-Parlamentet og interessegrupper i byer og regioner overalt i Europa. Kommissionens dokument udgør et kritisk bidrag til denne debat. Det fremhæver politiske nøgleambitioner, vigtige driftsmæssige principper og en samling specifikke aktioner, der har til formål at tegne samhørighedspolitikens fremtid i Europa. De er fleksible nok til at give plads til national, regional og lokal mangfoldighed. De er til gengæld samtidig specifikke nok til at fungere som ledetråd for fremtidige strategier og mekanismer. De er allerede bedre kendt og praktiseret i visse lande og byer end i andre. Det er vigtigt, at de udforskes — og efter min mening indføres — af alle partnere i samtlige medlemsstater. Når det sker, kan vi skride fra diskussion til handling, og det er det vigtigste skridt.

»Byerne: Alle er berørt, men hvem står ved roret?«

Jean-Marie Beaupuy, medlem af Europa-Parlamentet, medlem af regionaludviklingsudvalget (REGI), Formand for Europa-Parlamentets tværpolitiske gruppe Urban-Logement

80 % af EU's befolkning bor i byer og forstæder. Denne menneskelige koncentration giver naturligvis anledning til en udkrystallisering af alle de menneskelige behov (transport, bolig, fritid, kultur osv.) og problemer (sikkerhed, arbejdsløshed, forurening osv.). En lang række beslutningstagere og aktører har ansvaret for at styre disse mange og varierede emner. Imidlertid er det den individuelle borger, som dagen igennem møder alle vanskelighederne med transportproblemerne i sin bydel, til og fra arbejdet, og er udsat for forurening eller manglende sikkerhed. I dagligdagen ramler disse problematikker ind i hinanden og sammenblandes, og man kan ikke forvente at behandle dem på effektiv vis, hvis man arbejder hver for sig og uden koordinering. Det er grunden til, at spørgsmål vedrørende byerne skal behandles på integreret facon.

I vores demokratiske Europa er det de offentlige aktørers pligt at sikre deres medborgere og de personer, som er undergivet deres forvaltning, at der er sammenhæng mellem de forskellige offentlige foranstaltninger. Det er således nødvendigt, at beslutningstagerne ud over direktiverne og støtteordningerne samarbejder om at skabe sammenhæng mellem de forskellige løsninger, som planlægges. For at videreføre denne koordinering til de forskellige livsområder og temaer, anmoder jeg og mine kolleger i Europa-Parlamentet om følgende:

- > sammenlægning og promovering af god praksis
- > systematisk indplacering af projektledere/koordinatorer. Det er vores opfattelse, at de kommunale myndigheder ofte, måske endda altid, er bedst stillet til at påtage sig denne opgave.

Vi vil således kunne opfylde Lissabon- og Göteborg-målene ved at bygge bæredygtige samfund — *sustainable communities*.

Europa-Parlamentet fremmer bydimensionen i EU-institutionerne

Blandt parlamentsmedlemmerne er der mange, der som os har påtaget os forskellige opgaver i kommuner og regioner. Vi har således et praktisk kendskab til realiteterne. Det er derfor ganske naturligt, at vi i Europa-Parlamentet har truffet følgende foranstaltninger:

- > Vi har udbygget bestemmelserne for de fremtidige strukturfonde (2007-2013) i forbindelse med afstemningen ved første gennemlæsning (juli 2005), herunder:
 - ved at gøre boliger støtteberettigede (artikel 59)
 - ved at styrke temaet »byudvikling« (artikel 36)
 - ved at styrke partnerskabsprincippet (artikel 10).

- > Vi har oprettet en tværpolitisk gruppe Urban-Logement (se overfor).
- > Vi har vedtaget den rapport fra Jean-Marie Beaupuy, som er betegnet »Bydimensionen i forbindelse med udvidelsen«, hvilket fordrer konkrete aktioner og støtte til gennemførelsen heraf. Til det formål opfordrer Parlamentet til:
 - en bedre koordinering mellem de forskellige tjenester i de enkelte EU-institutioner
 - en territorial dialog på operationelt plan mellem Den Europæiske Union og byerne, mellem de forskellige regeringer og byerne og med borgerne
 - udvikling af værktøjer på EU-plan for at fremskynde indførelsen af god praksis
 - gennemførelse af en integreret bypolitik både med hensyn til fysisk planlægning og på tematisk niveau
 - overvågnings- og opfølgningsaktioner for at få kendskab til de opnåede resultater
 - særlig opmærksomhed over for unge og for kvinder.
- > Vi drager omsorg for, at bydimensionen inddrages optimalt inden for rammerne af de fremtidige strategiske EU-retningslinjer for samhørighedspolitikken for 2007-2013.

Den tværpolitiske gruppe Urban-Logement

Den tværpolitiske gruppe Urban-logement består af 68 parlamentsmedlemmer fra hele det politiske spektrum og 73 partnerorganisationer, men den inddrager også eksperter i bypolitikarbejdet. Den står bag en række ændringsforslag om de fremtidige bestemmelser for strukturfondene for perioden 2007-2013. Den kommunikerer med involverede parter og udøver lobbyvirksomhed. Den tilstræber hovedsageligt to målsætninger:

- > tilskynde og hjælpe ansvarlige personer på europæisk og nationalt plan til at afholde mere effektive aktioner til fordel for byerne
- > bidrage til bedre lovgivning til fordel for byerne.

Denne gruppe har siden oprettelsen i 2004 været meget aktiv med hensyn til at øge opmærksomheden omkring byspørgsmål blandt de berørte partnere, herunder folkevalgte politikere, beslutningstagere, foreninger og borgere.

Kontakt: http://www.udf-europe.net/main/deputes_page.jsp?path=/deputes/beaupuy/&type=auparlement/070905

Perspektiver for byudvikling

■ Dette Phare-projekt har givet byudviklingen luft under vingerne ved at forbedre adgangen til lufthavnen i Riga (Letland).

EU-fondenes nye programperiode (2007-2013) vil indeholde en kraftig bydimension.

Der er allerede i længere tid gjort en stor indsats for at fremme byernes udvikling under EU's samhørighedspolitik. I indeværende programmeringsperiode (2000-2006) er det specielt fællesskabsinitiativet Urban, som er beregnet på at udvikle iværksætterånden, beskæftigelsen, den sociale integration og kvaliteten af det fysiske og naturlige miljø i de vanskeligt stillede byområder.

I størstedelen af strukturfondsprogrammerne er byerne og deres forstæder også længe blevet betragtet som primus motor for vækst og beskæftigelse. Urbact-programmet, der har til formål at fremme erfaringsudviklingen, har på sin side vist sig at være et vigtigt værktøj til at øge og uddybe vores kendskab til god praksis i byudviklingen.

Det gælder nu om at medtage dette i den næste programmeringsperiode (2007-2013). Forhandlingerne om strukturfondenes nye bestemmelser og retningslinjer nærmer sig deres afslutning, så de kan vedtages inden sommeren. De er blandt andet inspireret af Kommissionens meddelelse, som var resultatet af en offentlig høring i begyndelsen af 2006 ⁽¹⁾, og omfatter en kraftig bydimension.

Der foreligger stadig en række store udfordringer fra en bæredygtig udvikling på det sociale og miljømæssige område til at forbedre levestandarden i de nye medlemsstater. Det er imidlertid også vigtigt, at samhørighedspolitikken bygger videre på den store indsats, der allerede er gjort for: 1) at fremme Lissabon-strategien om vækst og beskæftigelse og 2) at bygge stærke partnerskaber mellem lokale aktører.

For at møde disse udfordringer foreslår Kommissionen blandt andet:

- fuld integration af byudviklingsprogrammerne i programmernes fælles »mainstream«-programmer med mulighed for at uddelegere kompetence til lokale aktører
- styrkelse og udvidelse af Urbact-programmet om udveksling af erfaringer og god praksis
- etablering af nyskabende finansielle instrumenter med en særlig indsats for at forbedre mikrovirksomheders kreditmuligheder.

⁽¹⁾ Samhørighedspolitikken og byerne: byernes og forstædernes bidrag til vækst og beskæftigelse i regionerne. Europa-Kommissionen, 2006.

I Santa Cruz (Kanarieøerne, Spanien) fungerer dette køretøj som kampagnevogn for det nye kollektive transportsystem.

Byaktioner i focus

Kommissionen ønsker at skabe øget fokus omkring byspørgsmål ved at integrere de aktioner, der afholdes på dette område, fuldt ud i de regionale udviklingsprogrammer (de generelle bestemmelser, s. 7). Det betyder for det første, at de nationalstrategiske referencerammer bør omfatte prioriteter knyttet til bæredygtig byudvikling på de tematiske og territoriale prioriterede områder efter behov (de generelle bestemmelser, artikel 25.4.b).

Tilsvarende (og igen, efter behov) bør de operationelle programmer omfatte en integreret plan for bæredygtig byudvikling (de generelle bestemmelser, artikel 25.4.b 36.4 og 5). Denne plan bør omfatte en klar beskrivelse af prioriteterne for byudvikling. Det vil i praksis sandsynligvis betyde en prioritet, der er hengivet byspørgsmål, med en liste over inkluderede byer/byområder.

Afholdelsen af disse foranstaltninger bør ideelt set uddelegeres til lokale myndigheder og lokale partnere. De bør i det mindste være fulde partnere i hele planlægnings- og gennemførelsesprocessen for sådanne aktioner.

Med hensyn til centrale byaktioner vil de videreføre Urbanmetoden, hvorunder der anvendes en integreret helheds-løsning til at imødegå de forskellige problemer, som et område måtte stå over for (artikel 8 i EFRU's bestemmelser). Initiativet vil således kunne omfatte aktioner såsom:

- forbedring af det fysiske miljø, herunder bykvarterer i forfald
- beskyttelse af den kulturhistoriske arv
- fremme af lokal iværksætterånd og beskæftigelse
- lokal samfundsudvikling
- tjenesteydelser til bestemte befolkningsgrupper.

Op til 15 % af bistandsmidlerne kan afsættes til projekter under Den Europæiske Socialfond.

Innovation inden for finansiering: Jeremie og Jessica

At tilstræbe vækst og innovation indebærer en vis risiko. EU har et underskud af risikovillig kapital og bankgarantier i ugunstigt stillede områder. For at imødegå denne udfordring har Europa-Kommissionen og Den Europæiske Investeringsfond (EIF) afholdt et nyt fælles initiativ — »Jeremie«. Det har til formål at forbedre adgangen til finansiering for nyopstartede projekter, for udvikling af små og mellemstore virksomheder og for mikrovirksomheder.

Jeremie vil være en facilitet, som står til rådighed for forvaltningsmyndighederne. Ved at tildele programressourcer til Jeremie vil de drage fordel af et turnkey-system, der akkrediterer finansielle virksomheder, som har erfaring med erhvervsudvikling og mikrokredit. Disse akkrediterede virksomheder stiller kapital fra Jeremie til rådighed for virksomheder og andre slutmodtagere.

Jeremie vil styrke vækst, beskæftigelse og social integration i byer i Den Europæiske Union, som er omfattet af strukturfondsprogrammerne. Denne ordning forventes at have en løftestangseffekt og generere lånekapital fra såvel den europæiske investeringsbank (EIB) som andre finansielle institutioner.

Jessica er et fælles initiativ til finansiering af bæredygtig byudvikling, som er lanceret af Europa-Kommissionen, EIB og Europarådets Udviklingsbank. Målet med dette initiativ er at stille færdigpakket finansiering til rådighed til byfornyelse og -udvikling gennem en kombination af finansielle støtte- og lånemidler.

Under Jessica vil forvaltningsmyndighederne kunne:

- finansiere en bred vifte af offentlig-private partnerskabsprojekter og andre byfornyelsesprojekter, der på længere sigt helt eller delvist kan tilbagebetale de midler, som investeres i dem
- benytte en enklere og mere fleksibel forvaltning af de midler, som er afsat til byfornyelse
- skabe en øget løftestangseffekt med de begrænsede ressourcer, der er afsat til byfornyelse, ved at tiltrække støttemidler fra internationale finansielle institutioner, banker, den private sektor osv.

Støtte til SMV'er i Svaneke, Bornholm (Danmark): Et glasmageri eksporterer håndværksmæssigt fremstillet glaskunst.

Urbact-programmet: værdien af netsamarbejde mellem europæiske byer

Urbact-programmet (2003-2006) om erfaringsudveksling mellem aktører inden for byudvikling imødekommer en kraftig efterspørgsel fra byerne. De hidtil opnåede resultater betyder, at programmet videreføres udover 2006.

I de sidste 15 år har EU gradvist lagt grunden til en bypolitik, der er sammenfattet i arbejdsdokumentet for Kommissionens tjenester: »Bæredygtig byudvikling integrerer udbuddet af offentlige kvalitetstjenester med økonomiske, sociale og miljømæssige mål. Hvis det skal lykkes at skabe de bæredygtige samfund, som er nævnt i Bristol-aftalen, er det meget vigtigt at skabe partnerskaber på lokalt niveau mellem offentlige og private partnere, foreningslivet og lokalbefolkningen.«⁽²⁾

Programmerne Urban Pilot Projects (1990-1993 og 1997-1999), Urban I (1994-2000) og Urban II (2000-2006), som er finansieret af samhørighedspolitikken, har gjort det muligt at udvikle integrerede byudviklingspolitikker i stor målestok (216 lokaliteter i Europa). De positive resultater af disse erfaringer, særligt Urban II, og anerkendelsen af, at byerne besidder en vigtig kapital med hensyn til produktivitet og beskæftigelse, har ansporet Europa-Kommissionen til at foreslå, at de bæredygtige byudviklingspolitikker indarbejdes i den centrale (»mainstream«) samhørighedspolitik for perioden 2007-2013.

179 byer, 375 partnere

Urbact oprettedes i 2003 med henblik på at foretage udveksling mellem byer, som modtager støtte under fællesskabsinitiativet Urban, drage læresætninger fra de afholdte projekter og formidle den tilegnede knowhow. Der hersker ingen tvivl om, at det har opfyldt et helt bestemt behov: 179 byer deltager i programmet, hvoraf 40 % er byer med over 200 000 indbyggere og 33 % byer med under 100 000 indbyggere. Byerne i de 10 nye medlemsstater har været støtberettigede siden 1. maj 2004. De repræsenterer i dag en tredjedel af programmets deltagere. Ud over de byer, som er stærkest repræsenteret i programmet, deltager regionale myndigheder, universiteter og endog medlemsstater i arbejdet under Urbact. Urbact har 375 partnere i 20 netværk og 6 tematiske arbejdsgrupper samt en række arbejdsgrupper, som består af samarbejdssnet, der er organiseret omkring samme tema.

I 2005 blev der under Urbact afholdt over 100 arbejdsseminarer, som hver især havde deltagelse af 20 til 30 personer, folkevalgte politikere, fagfolk og eksperter. Over 3 000 personer spredt ud over hele Europa er direkte og personligt engageret i Urbact-arbejdet.

Der er plads til cyklen i Wien's centrum (Østrig), som er renoveret med støtte fra Urban.

Programmets websted (www.urbact.org) huser omkring 5 000 dokumenter, case studier, præsentationer om god praksis, undersøgelsesrapporter osv. I februar 2006 havde det 8 000 besøgende, der hver så 36 sider, hvilket antyder, at der blev hentet et stort antal dokumenter.

EUKN: European urban knowledge exchange

European Urban Knowledge Network (EUKN) hjælper medlemsstater med at oprette nationale vidennetværk for byudvikling.

Disse indbyrdes forbundne nationale netværk formidler udveksling af viden og ekspertise om byspørgsmål i Europa. EUKN hjælper på den måde politikere og politiske beslutningstagere til at lære af hinandens erfaringer. EUKN styrker europæiske byer som drivkræfter for vækst og beskæftigelse, samtidig med at de opretholder høje standarder for bæredygtighed og deltagelse.

EUKN er et europæisk initiativ, der lanceredes under det nederlandske EU-formandskab i 2004. Indtil videre deltager 15 medlemsstater, Urbact-programmet, Europa-Kommissionen og EUROCITIES i dette netværk.

⁽²⁾ Cohesion Policy and cities: the urban contribution to growth and jobs in the regions. Europa-Kommissionen, 2006.

Fra og med 2005 har EUKN etableret en decentraliseret videnstruktur med en central søgeportal og nationale netværk i alle deltagende medlemsstater. Europæiske, nationale, regionale og lokale partnere leverer case studier, politiske dokumenter og undersøgelsesrapporter om alle de vigtigste temaer vedrørende bypolitik. EUKN har modtaget den nederlandske XML Award for det mest innovative netværk.

Antallet af case studier og undersøgelsesrapporter er vokset hurtigt siden lanceringen af webstedet i oktober 2005. Til sommer vil flere tusinde dokumenter være tilgængelige online.

EUKN's sekretariat er hjemmørende i Haag, Nederlandene.

Nærmere oplysninger: www.eukn.org

Erfaring og værditilvækst for byerne

Der er udarbejdet syv tematiske hovedlinjer på baggrund af det omfattende arbejde, som netværk og arbejdsgrupper har lagt for dagen: Byer og ungdom, byfornyelse, indvandrere, lokal økonomisk udvikling, borgerdeltagelse, usikkerhed og integrerede byudviklingsmetoder.

Integreringen af bæredygtig byudvikling i samhørighedspolitikens centrale del gør det absolut nødvendigt at have et udvekslings- og diskussionsprogram, som formidler begrebet bæredygtig integreret byudvikling, sådan som EU har udviklet det i løbet af de sidste 20 år.

- > Urbact-initiativet trækker en lang række byer til, fordi de på baggrund af en analyse af de erfaringer, der er opnået andre steder, og afholdelse af drøftelser om deres problemer og den måde, de håndteres på, har indhentet idéer og sammenligningselementer, der kan bidrage til at fastlægge deres politikker.
- > Urbact gør byerne i de 25 og snart 27 medlemsstater i stand til at kommunikere og hjælpe hinanden og de mellemstore byer til at indarbejde europæiske udvekslingsnet.
- > Urbact er et fremragende værktøj til gensidig indlæring for politiske beslutningstagere, fagfolk og aktører inden for byudvikling generelt.
- > Urbact er på tre år blevet til en udvekslings- og diskussionsramme om problemerne i byerne, ikke blot mellem byernes beslutningstagere, men også mellem regionale beslutningstagere, medlemsstater, universiteter og forskere. I den forbindelse lægger programmet op til en territorial ophævelse af de sektor- og branchemæssige skel mellem byerne og deres centre.
- > Endelig har programmet gjort det muligt at oprette et europæisk netværk af ressourcecentre inden for bypolitik (EUKN, *se rammeartikel*) og lancere en arbejdsgruppe om styrkelse af kompetenceniveauet og anvende en fremgangsmåde, der er baseret på begrebet »sustainable communities« (SKILLS, *se rammeartikel*).

De midler og den indsats, som er anvendt for at drage læresætninger af den førte politik og formidle konklusioner og anbefalinger, er bibeholdt og udviklet for perioden 2007-2013 i Urbact II, det fremtidige rammeprogram for udveksling mellem byerne.

Kontakt: info@urbact.org

Bæredygtige lokalsamfund: færdigheder, der omsætter vision til resultater

Koordinering og samarbejde på europæisk niveau om udvikling af færdigheder er af central betydning for opnåelse af bæredygtige lokalsamfund.

Ved det uformelle ministermøde om bæredygtige lokalsamfund i Bristol (6.-7. december 2005) var ministrene enige om, at der er stigende efterspørgsel efter generelle færdigheder, men at der i stadig højere grad er mangel på sådanne. Generelle færdigheder omfatter: tværfagligt arbejde, ledelse og gennemførelse af en vision, partnerskabssamarbejde, projektledelse, forhandling og mægling mellem arbejdsmarkedets parter, ledelse ved indførelse af organisationsmæssige ændringer, effektive styreformer i lokalsamfund.

Bristol-aftalen blev udarbejdet i fællesskab med medlemsstater, der forpligtede sig til at udveksle erfaringer om god praksis. Mødedeltagerne var også enige om at afholde et europæisk »Skills for Sustainable Communities Symposium« (symposium om færdigheder til bæredygtige samfund) sidst i 2006 i Leeds, UK, for at støtte investeringer i udvikling af færdigheder og videnudveksling.

En organisation, der er oprettet og understøttet af den britiske regering, Academy for Sustainable Communities (ASC), har oprettet en Urbact-arbejdsgruppe i partnerskab med European Urban Knowledge Network (EUKN). Denne arbejdsgruppe skal rådgive om udvikling, koordinering og evaluering af symposiet og anbefale fremtidigt europæisk samarbejde om færdigheder for perioden 2007-2013.

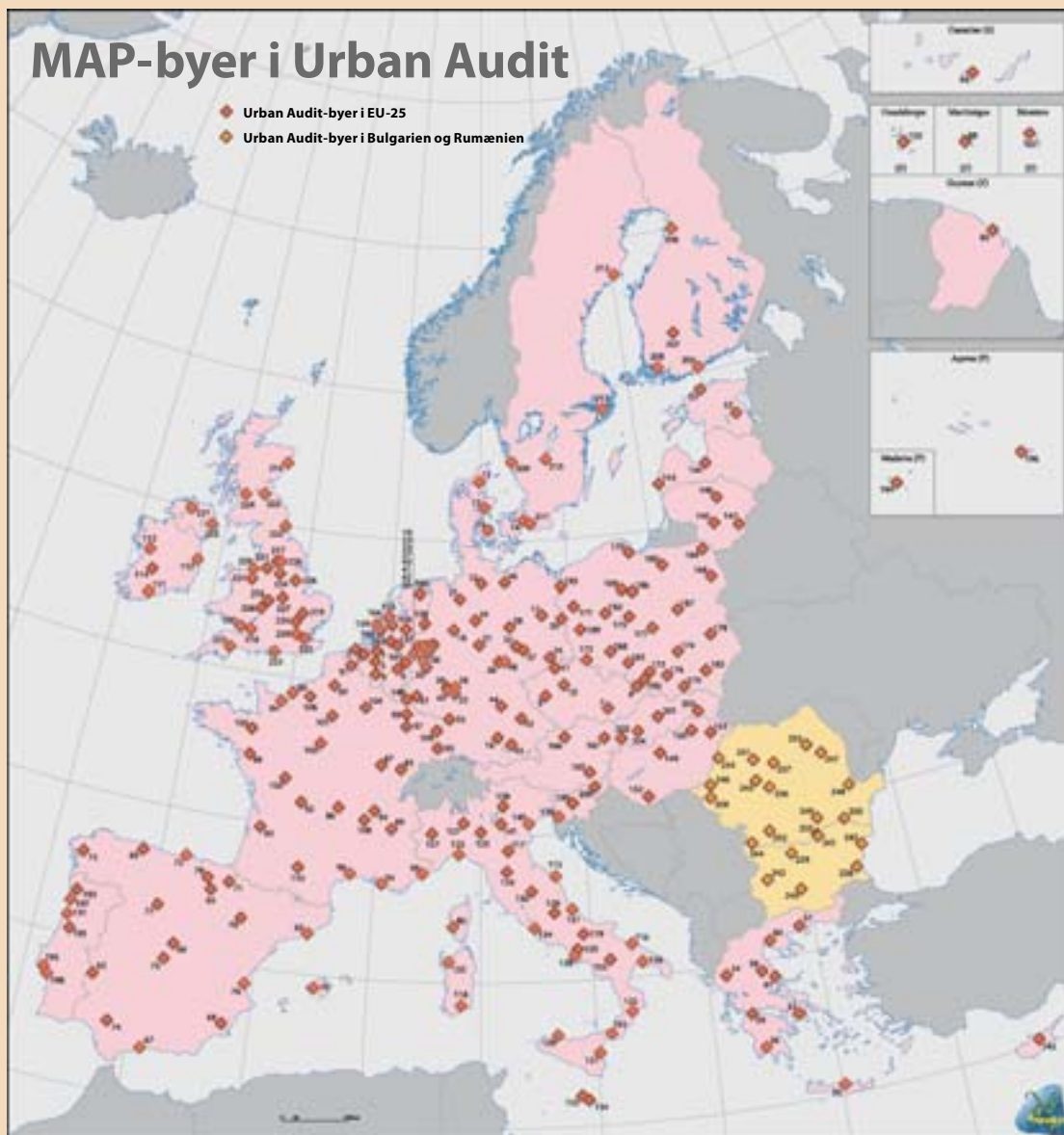
Arbejdsgruppens sekretariat er hjemmørende i Det Forenede Kongerige og skal støtte gruppen med hensyn til rådgivning og ekspertise om symposiets indhold. Dette sikrer, at symposiet opfylder de enkelte medlemsstaters behov og europæiske behov som helhed. Symposiets vil tilstræbe at knytte lokale og regionale organisationer til en europæisk »færdighedsforpligtelse« (»Skills Commitment«).

Nærmere oplysninger: <http://www.ascskills.org.uk/euskills/en/home.cfm>

MAP-byer i Urban Audit

Urban Audit-byer i EU-25

Urban Audit-byer i Bulgarien og Rumænien

Belgique/België	33 Hamburg	66 Madrid	103 Poitiers	138 Trento	163 Tilburg	196 Ponto Delgada	225 Gravesham
1 Antwerpen	34 Hannover	67 Málaga	104 Reims	139 Trieste	164 Utrecht	197 Porto	226 Leeds
2 Brugge	35 Karlsruhe	68 Murcia	105 Rennes	140 Venezia		198 Setúbal	227 Leicester
3 Bruxelles/Brussel	36 Köln	69 Oviedo	106 Rouen	141 Verona	Österreich		228 Lincoln
4 Charleroi	37 Leipzig	70 Palma de Mallorca	107 Saint-Denis		165 Graz	Slovenija	229 Liverpool
5 Gent	38 Magdeburg	71 Pamplona/Iruña	108 Saint-Etienne	Κύπρος/Cypros	166 Linz	199 Ljubljana	230 London
6 Liège	39 Mainz	72 Santander	109 Strasbourg	142 Lefkosia	167 Wien	200 Maribor	231 Manchester
	40 Moers	73 Santiago de Compostela	110 Toulouse				232 Newcastle-upon-Tyne
Česká Republika	41 Mönchengladbach	74 Sevilla		Latvija	Polska	Slovenská Republika	233 Portsmouth
7 Brno	42 Mülheim an der Ruhr	75 Toledo	Ireland	143 Liepāja	168 Białystok	201 Banská Bystrica	234 Sheffield
8 Ostrava	43 München	76 Valencia	111 Cork	144 Rīga	169 Bydgoszcz	202 Bratislava	235 Stevenage
9 Plzeň	44 Nürnberg	77 Valladolid	112 Dublin	Lietuva	170 Gdańsk	203 Košice	236 Worcester
10 Praha	45 Regensburg	78 Vitoria/Gasteiz	113 Galway	145 Kaunas	171 Gorzów Wielkopolski	204 Nitra	237 Wrexham
11 Ústí nad Labem	46 Schwerin	79 Zaragoza	114 Limerick	146 Panevėžys	172 Jelenia Góra		
	47 Trier			147 Vilnius	173 Katowice	Suomi/Finland	България/Bulgaria
Danemark	48 Weimar	France	Italia		174 Kielce	205 Helsinki/Helsingfors	238 Burgas
12 Aalborg	49 Wiesbaden	80 Ajaccio	115 Ancona	Luxembourg (G.D.)	175 Konin	206 Oulu/Uleåborg	239 Plevén
13 Århus	50 Wuppertal	81 Amiens	116 Bari	148 Luxembourg	176 Kraków	207 Tampere/Tammerfors	240 Plovdiv
14 København		82 Besançon	117 Bologna		177 Łódź	208 Turku/Åbo	241 Ruse
15 Odense	Eesti	83 Bordeaux	118 Cagliari	Magyarország	178 Lublin		242 Sofija
	51 Tallinn	84 Caen	119 Campobasso	149 Budapest	179 Nowy Sącz	Sverige	243 Varna
Deutschland	52 Tartu	85 Cayenne	120 Caserta	150 Miskolc	180 Olsztyn	209 Göteborg	244 Vidin
16 Augsburg		86 Clermont-Ferrand	121 Catania	151 Miskolc	181 Opole	210 Jönköping	
17 Berlin	Ελλάδα/Ellada	87 Dijon	122 Catanzaro	152 Nyíregyháza	211 Malmö	212 Stockholm	România
18 Bielefeld	53 Athina	88 Fort-de-France	123 Cremona	152 Pécs	183 Rzeszów	213 Umeå	245 Alba Iulia
19 Bochum	54 Ioannina	89 Grenoble	124 Firenze		184 Suwałki		246 Arad
20 Bonn	55 Iraklio	90 Le Havre	125 Genova	Malta	185 Szczecin		247 Bacău
21 Bremen	56 Kalamata	91 Lille	126 L'Aquila	153 Gozo	186 Toruń	United Kingdom	248 Braiila
22 Darmstadt	57 Kavala	92 Limoges	127 Milano	154 Valletta	187 Warszawa	214 Aberdeen	249 Bucureşti
23 Dortmund	58 Larissa	93 Lyon	128 Napoli		188 Wrocław	215 Belfast	250 Călăraşi
24 Dresden	59 Patra	94 Marseille	129 Palermo	Nederland	189 Zielona Góra	216 Birmingham	251 Cluj-Napoca
25 Düsseldorf	60 Thessaloniki	95 Metz	130 Perugia	155 Amsterdam	190 Żory	217 Bradford	252 Craiova
26 Erfurt	61 Volos	96 Montpellier	131 Pescara	156 Arnhem		218 Bristol	253 Giurgiu
27 Essen		97 Nancy	132 Potenza	157 Eindhoven	Portugal	219 Cambridge	254 Oradea
28 Frankfurt am Main	España	98 Nantes	133 Reggio di Calabria	158 Enschede	191 Aveiro	220 Cardiff	255 Piatra Neamţ
29 Frankfurt an der Oder	62 Badajoz	99 Nice	134 Roma	159 's Gravenhage	192 Braga	221 Derry	256 Sibiu
30 Freiburg im Breisgau	63 Barcelona	100 Orléans	135 Sassari	160 Groningen	193 Coimbra	222 Edinburgh	257 Tirgu Mures
31 Göttingen	64 Las Palmas	101 Paris	136 Taranto	161 Heerlen	194 Funchal	223 Exeter	258 Timişoara
32 Halle an der Saale	65 Logroño	102 Pointe-à-Pitre	137 Torino	162 Rotterdam	195 Lisboa	224 Glasgow	

BUDAPEST (UNGARN)

Bedre forvaltning af spildevand

Samlede omkostninger: 529 107 000 EUR

EU-bidrag: 304 661 500 EUR

»Målet er at udføre biologisk rensning af 95 % af spildevandet fra Budapest (1,8 millioner indbyggere). Det kan lade sig gøre, når det nye netværk af kloakledninger og kommunale rensningsanlæg i Budapests centrum er færdigbyggede med en rensningskapacitet på 350 000 m³/dag. Det berører 850 000 indbyggere og vil medføre en væsentlig forbedring af vandkvaliteten i Danube. Projektet har fem afsnit: et rensningsanlæg, der bygges på øen Csepel med de mest avancerede teknologier inden for vandrensning og energibesparelse (biogas); anlæggelse af en slamkomposteringsinfrastruktur fra rensningen (kapacitet: 100 000 tons/år); anlæggelse af en hovedkloakledning på 6,9 km i floden Buda; etablering af et net af kanaler under tryk, som forbinder hovedpumpestationerne med rensningsanlægget; modernisering og styrkelse af pumpestationerne. 65 % af de samlede støtteberettigede omkostninger (468 710 000 EUR) er finansieret af Samhørighedsfonden. Arbejdet forventes afsluttet i 2009.«

Gyula Somlai, leder af afdelingen for offentlige arbejder, Budapests borgmesterkontor
somlaigy@budapest.hu

VALENÇA (PORTUGAL)

Udnyttelse af byens kulturhistoriske arv

Samlede omkostninger: 2 600 000 EUR

EU-bidrag: 1 900 000 EUR

»Valença, der ligger lige op ad den spanske grænse, har en rig kulturhistorie, hvilket afspejles af de utallige forbindelser, som knytter den nordligste del af Portugal til Galicien. De kommunale myndigheder har med støtte fra EFRU og det operationelle program for regionen Norte lanceret en række projekter, der har til formål at restaurere og genanvende byens historiske centrum. Projektet går ud på at forskønne byen og modernisere de grundlæggende infrastrukturer (kloaknet, veje osv.) for at fremme den kulturelle turisme og bremse tilbagegangen i befolkningstallet ved at starte diverse aktiviteter og arbejde for en bedre livskvalitet.«

Jorge Sobrado, CCDR-Norte
vitor.devesa@ccdr-n.pt

CERNIKA (SLOVENIEN)

Konvertering af en kaserne til erhvervsområde

Samlede omkostninger: 3 951 000 EUR

EU-bidrag: 2 598 573 EUR

»Cernika Kommune indretter med hjælp fra EFRU et erhvervsområde på en gammel jugoslavisk kaserne, som har tilhørt den jugoslaviske hær. Projektets første fase afsluttedes i november 2005. Den bestod i at rive kasernen ned, udjævne terrænet, gøre stedet byggeklart (tilkørselsvej, vandforsyningsnet, kloaknet, belysningsnet osv.) ved at udstyre området med al den infrastruktur, der var nødvendig, for at nye virksomheder kunne rykke ind (elektriske højspændingsledninger, bredbåndsforbindelser til internettet osv.). Lokaltiteten dækker 11 000 m² og er klar til at byde kontorer, værksteder og andre planlagte bygninger velkommen til en overkommelig pris. Projektet indgår i udviklingsstrategien for regionen Notranjsko Krška.«

Franz Lenarcic, ministeriet for miljø og fysisk planlægning
Franc.Lenarcic@gov.si

AMSTERDAM (NEDERLANDENE)

ArenA, et partnerskab for beskæftigelse

Samlede omkostninger: 650 000 EUR

EU-bidrag: 325 000 EUR

»Åbningen af ArenA Stadium i 1996 har ikke frembragt de bæredygtige arbejdspladser, som man regnede med i Zuid-Oost, kvarterer i det sydøstlige Amsterdam. Det er årsagen til, at der på byens initiativ er etableret et partnerskab om beskæftigelse, der består af alle de lokale bærende kræfter: offentlige myndigheder, erhvervsdrivende, faglige organisationer, uddannelsesinstitutioner, foreninger osv. 80 organisationer er repræsenteret i ArenA Initiatief, der har skabt et netsamarbejde mellem lokale samfundsøkonomiske aktører omkring beskæftigelse og erhvervsuddannelse. Rent psykologisk drejer det sig også om at nedbryde skellet mellem øst (hvor folk bor) og vest (hvor folk arbejder). Opskriften på succes: ArenA har bidraget til en væsentlig reduktion i arbejdsløsheden i Zuid-oost. Mellem 1996 og 2003 faldt antal arbejdssøgende fra 15 000 til 5 000.«

Peter Aben, økonomiske anliggender, Amsterdam Zuid-oost

SPANIEN

»Integration er styrken i Urban-projektet i Gijón«

Blanca Cañal García, leder af Urban II-programmet Gijón (Asturien)

»Den perifere industrisektor i krise« er den overskrift, som bedst beskriver Urban-området i Gijón. Området ligger i byens vestlige del. Da programmet blev udarbejdet, havde området 26 519 indbyggere, hvilket udgør 10 % af Gijóns befolkning. Det har en række forskellige delområder: Jove (visse kvarterer så som El Muselín, Portuarios og Pescadores når helt ud til havet), Tremañes (industriområde) og en del af de tætbefolkede kvarterer Calzada og Natahoyo, tidligere industriområder, efter at en række store virksomheder måtte lukke ned. I hele Urban-området ligger boligkvarterer lige op og ned af intensive industriaktiviteter og omfattende transportinfrastrukturer, som blandt andet omfatter havnen i Musel og en række jernbanelinjer. Arbejdsløshed og sociale problemer er meget mere udbredte i Urban-området end i andre dele af byen.

Urban-projektet afholdes af byen Gijón, men 75 % er medfinansieret af EFRU, svarende til i alt 14,2 mio. EUR i støtteberettigede omkostninger fordelt over fem hovedområder: genanvendelse af forladte områder og anlæggelse af parceller til udlodning, styrkelse af erhvervslivet, integration af vanskeligt stillede befolkningsgrupper, affaldsbehandling, fremme af nye teknologier.

For at omdanne disse prioriteter til konkrete aktioner har man fulgt en række hovedprincipper, der gør, at løftestangseffekten og værditilvæksten udnyttes bedst muligt. Det har resulteret i en integreret fremgangsmåde og i, at man tilstræber at skabe samspil med andre offentlige og private tiltag. To eksempler er velegnede til at illustrere disse forslag.

»Det grønne punkt« i Gijón

Grønt punkt

Man havde først planlagt et »grønt punkt« (plads med containere til selektiv indsamling af husholdningsaffald) på en ubenyttet grund, der ligger bag et jernbanespor. De lokale beboere modsatte sig desværre, at det blev anlagt i deres kvarter. Ved at lade

aktionen falde ind under Urban var det let at vække opmærksomheden i en stor del af lokalbefolkningen gennem cirka et hundrede informationsmøder om selektiv indsamling af affald. De blev afholdt i undervisningslokaler, ungdomsklubber, ældreklubber, telecentre osv. Tilsvarende har 14 lokale foreninger samarbejdet om at afholde en udstilling om dette emne. Det anslås, at begivenheden havde deltagelse af over 800 fremmødte over fem dage. Det grønne punkt er i dag et attraktivt anlæg, som de lokale beboere er stolte af. Det ligger i den mest populære del af Urban-området, nær skoler, sundhedsfaciliteter og et stort idrætsanlæg, hvor der for øvrigt fortsat afholdes kurser i miljøkundskab. Det skal desuden bemærkes, at alle Urban-aktionerne ledsages af en opmærksomhedskampagne omkring energibesparelse, håndtering af husholdningsaffald osv.

Partnerskab med virksomheder

Urban-området huser de ældste og dårligst udstyrede industriarealer i byen, og de indgår derfor i en særlig aktion. Arbejdet med at genindvinde forfaldne arealer er begyndt at mobilisere foreninger af virksomheder, som er fordelt over tre erhvervscentre. Industriarealer og forladte jordlodder, som ofte har været anvendt ulovligt, er omdannet til parkeringspladser eller er allerede optaget af andet byggeri. Initiativet har blandt andet inddraget to selskaber (ADIF og FEVE), hvis arealer gennemskæres af jernbanesporene. På grund af de gode resultater, der er opnået med denne aktion, har det været meget lettere at præsentere virksomhederne, der for størstedelens vedkommende er meget små, for andre projekter om miljøfremme eller ny teknologi. En af erhvervsforeningerne er således begyndt at plante cirka 100 træer i sit erhvervscenter. En anden erhvervsforening har for nylig indgået en aftale om at udvikle websteder for 150 virksomheder i Urban-området. De uddanner i den forbindelse nogle unge fra området, og mindst seks af dem har nu fået ansættelse.

På baggrund af mine ti års erfaring med udvikling af denne type projekter mener jeg at kunne bekræfte, at disse integrerede programmer, der er koncentreret i helt bestemte områder og inddrager lokale aktører, rækker meget længere, end budgetposten giver indtryk af. De har en meget højere værditilvækst og synlighed for lokalbefolkningen, end de havde haft, hvis de var afholdt af specialiserede tjenester uden nogen egentlig koordinering eller integration.

Nærmere oplysninger: www.gijon.es

Urban II i aktion i Leipzig og Dortmund (Tyskland)

Kvarterer på vej frem

De 12 tyske Urban II-programmer finansieres med en blanding af støtte fra EU-fondene og udviklingsbistand fra forbundsregeringen, delstaterne og byerne. Med deres integrerede og nyskabende deltagesbaserede fremgangsmåde kan de berørte kvarterer genfinde deres attraktivitet og dynamik og beboerne deres stolthed og håb for fremtiden. Eksempler fra Leipzig og Dortmund.

Den gigantiske regnorm, som symboliserer vitalitet, sidder på facaden til den bygning, der tilhører Wege e.V, en forening af forældre til børn med psykiske problemer, som støttes af Urban i Leipzig.

Karsten Gerkens, leder af byplanlægningsafdelingen i Leipzig, viser et billede af en lille pige i en frakke, der er alt for stor til hende: »Hos os handler byplanlægning om at prøve at tilpasse en dyr frakke, der er for stor, til en krop, der vokser.«

Det er et billedsprog, der passer til omstændighederne. Leipzig er også en »shrinking city«⁽¹⁾, en by der synker. Befolkningstallet i det største byområde i det tidligere Østtyskland efter Berlin er gået fra 750 000 indbyggere i 30'erne til 493 000 i 2000, for derefter at stige igen til knap 500 000 i dag. Men bare mellem 1990 og 2000 mistede Leipzig 100 000 indbyggere. Årsagen til dette enorme fald er mangesidigt. Et meget lavt fødselstal forklarer i sig selv 25 000 personer, og med genforeningen forsvandt 60 000 arbejdspladser i industrien, hvilket fik hen ved 25 000 indbyggere til at søge nye himmelstrøg i den vestlige del af Tyskland. Samtidig faldt godt 50 000 indbyggere for det lille parcelhus, som ellers var meget vanskeligt at få i det tidligere Østtysk-

land, og slog sig ned i forstæderne eller i de omkringliggende landdistrikter og forlod dermed selve Leipzig by.

Resultatet er en masse tomme bygninger, 60 000 tomme boliger og en lang række kvarterer i opbrud. Langs trafikhovedårener i visse kvarterer er en firetages bygning ubeboet. Man får imidlertid et andet indtryk end i en kriseramte industriby, hvor et helt kvarter er forfaldent. I Leipzig står flotte nyrestaurerede bygninger side om side med tomme bygninger med brøstfældige facader, og det gør ondt at se, fordi det ofte er bygninger i en smuk »Gründerzeit«-stil fra den opbygnings- og ekspansionsperiode, som Tyskland oplevede mellem 1870 og 1914. Det endelige mål med Urban II-programmet »Leipziger Westen«, som afholdes i fire kvarterer i den vestlige del af byen (8 km², 32 000 indbyggere), er således meget enkelt: »Fastholde byens indbyggere og tiltrække andre«, siger projektleder Norbert Raschke sammenfattende.

⁽¹⁾ Leipzig og nabobyen Halle indgår i samarbejdsnettet »Shrinking Cities« (<http://www.shrinkingcities.com/>), et projekt der afholdes mellem 2002 og 2006 af Kulturstiftung des Bundes (Forbunds-kulturstiftelsen) og omfatter arkitekter, videnskabsfolk og kunstnere for arbejder, der også er rettet mod Detroit (USA), Ivanovo (Rusland), Manchester og Liverpool (Det Forenede Kongerige).

Adgang til ejerskab ... og beskæftigelse

»Mod øst ejer folk meget lidt af den fædrene arv. Mange vil gerne have adgang til ejerskab, men har stort set ingen midler at købe og renovere en bygning for«, forklarer Christoph Scheffen, koordinator for et ejendomskontor for almene boliger, Immothek, der støttes af Urban og af Leipzig by. »Vores rolle er med hjælp fra frivillige arkitekter at finde tilgængelige bygninger, der kan renoveres for en rimelig penge og tilbyde dem til familier, der ønsker at anskaffe en bolig. Vi bringer disse potentielle købere sammen — i gennemsnit seks familier pr. bygning —, så de kan få bedre indsigt og se, om de har, hvad der skal til for at købe hele bygningen i et ejendomsfællesskab.« Mellem 2002 og 2005 fandt man således købere til 212 boliger til den tilbudte pris. Leipzig er den første by i Tyskland, der har ydet støtte til denne type operation, hvis model kun kunne føres ud i livet på grund af et Urban-bidrag på 500 000 EUR. Det anslås, at operationen har genereret 40 mio. EUR i investeringer og omkring 200 nye arbejdspladser for byen som helhed.

En grøn brigade i aktion i Henriettepark midt i Urban-området i Leipzig

I de kvarterer, hvor arbejdsløsheden overstiger 20 %, er beskæftigelsen naturligvis hovedprioriteten for Urban-programmet i Leipzig. Der er afsat 8 mio. EUR, svarende til 40 % af budgettet til foranstaltningen »Økonomi og beskæftigelse«, der kombinerer traditionelle ordninger og iværksætterstøtte (rådgivning, udstyr, netsamarbejde osv.) med målrettet erhvervsuddannelse (for unge, kvinder, indvandrere osv.) af nyskabende art (kursusvirksomhed, idébørser o.lign.). For perioden 2001-2004 var Urban Leipziger Westen i stand til at skabe eller opretholde 430 job, give 80 trainees mulighed for at opgradere deres kunnen og gjorde det muligt for over 800 unge at deltage i et intensivt kursus om opstart af ny virksomhed. »Vi startede med ingenting i maj 2002«, fortæller Frank Basten, der er rådgiver i erhvervs- og innovationscenteret »Freie Wirtschaftsförderung« (gratis forretningsmæssig udvikling). »I dag, i februar 2006, har vi ydet støtte til 147 små virksomheder, der repræsenterer 353 arbejdspladser. Den sektormæssige fordeling fortæller noget om sammensætningen af Urban-områdets erhvervsliv, men også om vores prioriteter: 69 forretnings-servicevirksomheder, 28 håndværkervirksomheder, 23 butikker, 14 hoteller/gæstgiverier og 13 servicevirksomheder rettet mod privatpersoner. I vores støtteordninger giver vi højere prioritet til aktiviteter, der er knyttet til clusters og Leipzig-specialiteter: edb og bilindustri.«

At trække nye indbyggere til byen medfører selvfølgelig også, at kvartererne forskønnes. Urban har i den forbindelse allokeret 7,3 mio. EUR til foranstaltningen »Kvalitet i bymiljøet«. Kombinationen af forskellige finansieringsordninger har medført, at Karl-Heine-kanalen er sat i stand og gamle industriarealer er omdannet til grønne områder, men også at der er afholdt en række immaterielle foranstaltninger, så som et nyskabende system til udlåning af jordlodder: Endnu mere udtalt end de store tomme industriarealer er Leipzigs utal af små tomme jordlodder, der stort set kun har brug for en god gang oprydning og fjernelse af lidt krat for at konvertere dem til haver eller fritidsarealer. »Vi skaber kontakt og søger at skabe et tillidsforhold mellem ejeren og den person eller organisation, der ønsker at udnytte jordloddet, og søger at opnå, at de indgår en gratis låneaftale eller en tidsbegrænset lejekontrakt«, forklarer Tobias Habermann, en af de to managere for Urban-området. »Alle har gavn af resultatet, og vi slipper af med et stort antal pletter på bybilledet. Vi bruger det samme princip på en hel del tomme butikker, der ligger ud mod de store trafikårer. Ejeren udlåner dem, og de kan derpå anvendes til afholdelse af kulturelle begivenheder — fester, udstillinger — eller bliver anvendt som permanente mødesteder for unge, foreninger o.lign.«

Entusiasme

I henhold til en undersøgelse afholdt af DIFU (Deutsches Institut für Urbanistik) har de omkring 20 mio. EUR, der er afsat til Urban-programmet Leipziger Westen, genereret 280 mio. EUR i private lommer. »Det er selvfølgelig et fremragende resultat«, konstaterer Bertram Plate, koordinator for programmets sociale projekter, »men hvad jeg finder endnu mere imponerende er, at vi i vores kvarterer har genfundet den entusiasme, der fandtes, da jerntæppet faldt, men som sygnede hen, da man blev klar over rekonstruktionens hårde realiteter.«

Denne genfundne entusiasme og stolthed kan også konstateres i udpræget grad i en region, der ligger ganske fjernt fra Leipzig, og som slet ikke har gennemløbet den samme historiske udvikling i nyere tid, fordi det ligger i den vestlige del af Tyskland. Øst for Ruhr-distriktet arbejder Dortmund (590 000 indbyggere) på at blive konverteret fra jernindustri til hightech. Initiativet er godt fremskredet, men det er ikke alle dele af byen, der har gavn af disse forandringer. Nordstadt nord for centrum har med ét mistet et stort antal arbejdspladser, blandt andet 2 000 efter lukningen af et stål-værk. Dertil kommer, at 40 % af de 54 000 indbyggere i Nordstadt er indvandrere, en befolkningsgruppe, der er særligt svækket som følge af tabet af arbejdspladser i industrien. Det er grunden til, at dette kvarter er valgt som støttemodtager for et Urban II-program på 28,8 mio. EUR, hvoraf 10 mio. EUR kommer fra EU. Midtvejsevalueringen for de 29 udvalgte projekter: »Der er oprettet 16 nye virksomheder og skabt 200 nye arbejdspladser, 2 300 personer deltager i en uddannelse, der er etableret 2 500 kontakter med lokale virksomheder, og der er sket et væsentligt fald i kriminaliteten«, siger programchef Ralf Appel, der også fremhæver, at »Urban har skabt en irreversibel dynamik i kvarteret.«

Hvis den besøgende er imponeret over verdens største tipi, som er rejst i Fredebaumpark, er det måske Nordmarkt, der er den del af Nordstadt, som udgør den mest emblematiske del af den afholdte strategi, og af de resultater, der er opnået i Dortmund med Urban. Der er nu både en skøn markedsplads og et nydeligt grønt område midt i et tæt befolket kvarter, der i 2002 stadig var et fattigt udseende sted med alkoholikere, stofmisbrugere og prostituerede. Lidt over 1,1 mio. EUR fra

Urban-midlerne har både gjort det muligt at sætte området i stand, men også at holde det ved lige og tage vare om sikkerheden ved at genindføre en gammel ordning, nemlig den tyske Platz- und Strassenhausmeister (en slags opsynsmænd for offentlige steder). De er 18 funktionærer, der er beskæftiget under et forbundsprogram om genindsættelse i arbejdslivet, til at føre tilsyn med renlighed, sikkerhed og endog stemningen på Nordmarkts pladser og veje.

»Det er nogle ganske enkle, men meget symbolske opgaver, som f.eks. at bede folk smide deres affald i skraldespandene eller hjælpe skoleeleverne med at krydse vejen, som har bragt dem tilbage i arbejdstøjet og skabt en social tilknytning«, forklarer Bernd Axmann, projektleder i virksomheden Grünbau GmbH, som er beskæftiget med samfundsintegration og administrerer ordningen.

Et glimt fra et projekt, som går ud på at male facader, og som afholdes under Urban-aktionen om renovering af bykvarterer i Dortmund

Soziale Stadt

»Vi forsøger at trække folk op efter«, siger Helga Beckmann. »Forbedre det billede, som de har af sig selv og af deres kvarter, overbevise dem om, at glasset ikke er halvtomt, men derimod halvt fyldt, og at det godt kan fyldes op. Vi afholder alle mulige begivenheder, fester og idékonkurrencer ... Det skaber projekter og fremmer kvarterets attraktivitet og synlighed uden at koste det helt store.« Helga og hendes kollega Martin Gansau er de to medarbejdere i Quartiersbüro Nordmarkt. Der er tre sådanne kontorer i Nordstadt. De fungerer som koordinators mellem indbyggerne og myndighederne, »de er både mæglere, facilitatorer og idémagere«, siger Martin. »Vi løser ikke problemerne direkte, vi tager ikke myndighedernes plads, vi hjælper simpelthen dem, som kontakter os, med at finde de rigtige forbindelser.«

Denne kvartersforvaltning er et nyttigt byudviklingsværktøj i Tyskland. Den er i hjertet af begrebet »Soziale Stadt« (social by), som Dortmund og delstaten Nordrhein-Westfalen er pionerer for. Det regionale program »Stadtteile mit besonderem Erneuerungsbedarf« (kvarterer med et særligt fornyelsesbehov), som lanceredes i 1993, er det første tyske program, der opererer med en tværgående fremgangsmåde. Formålet var at imødegå den tilbagegang i byerne, som fulgte i kølvandet på, at en stor del af kul- og jernindustrien i Ruhr-distriktet forsvandt. I 1998 ansøgede den opnåede succes forbundsregeringen til at beslutte at anvende denne model

og i 1999 præsentere samtlige 16 tyske delstater for idéen under betegnelsen »Bund-Länder-Programm Soziale Stadt« (programmet forbunds-regionale socialby).

I lighed med Urban-initiativet, som det til dels inspirerede, anvender programmet Soziale Stadt den territoriale, integrerede og deltagelsesbaserede fremgangsmåde til rekvalificering af de mest ugunstigt stillede kvarterer. »Den store værditilvækst i programmer som Soziale Stadt eller Urban«, erklærer Karl Jasper, Urban-koordinator ved delstatsministeriet for byggeri og mobilitet, »er, at de lægger op til, at indbyggerne deltager i projekterne. Denne deltagelse har to fordele: For det første drager man nytte af indbyggernes erfaringer, så projekterne bedre kan tilpasses og gøres mere bæredygtige. Den dynamik, som projekterne frembringer, gør det endvidere muligt at opbygge samfundsstrukturer, som stabiliserer kvarteret på lang sigt. Det er i sidste ende myndighedernes rolle, der omdefinieres. En stat, der hjælper og støtter de af deres indbyggere, der er i vanskeligheder, kan bedre frigøre det endogene potentiale, der gør folk i stand til at hjælpe sig selv. Her har vi netop princippet »hjælp dig selv, så vil Urban hjælpe dig«.

Men Karl Jasper minder også hurtigt om, at Urban ikke blot er en beskeden del af byaktionen i Rheinland-Westfalen. Det nuværende mål 2-program (cirka 2 mia. EUR) afholdes for en stor del i byområder, og delstaten, som er den førende og mest industrialiserede regionale økonomi med den største befolkning i Tyskland, investerer 150 mio. EUR om året i byudvikling fordelt mellem programmet Soziale Stadt (40 mio.), bykonverteringsprogrammet »Stadtumbau« (30 mio.) og diverse andre foranstaltninger til fordel for små og mellemstore byer (80 mio.).

Mainstream

Rheinland-Westfalen giver også et eksempel på den fremtidige forvaltning af byudvikling finansieret af strukturfondene. Pudsigt nok sidder alle borgmestrene for de fem største byer i delstaten i overvågningsudvalget for EU-programmerne, men uden særrettigheder, dvs. på lige fod med andre partnere, f.eks. handelskammerne.

En af opfinderne og initiativtagerne bag programmet Soziale Stadt, Ullrich Sierau, er viceborgmester for byplanlægning for Dortmund by. Denne tidligere afdelingschef i delstatens byudviklingsministerium udtrykker en holdning, som mange regionale udviklingsfolk lader til at være enige om: »Vi er positivt indstillet over for principperne i Lissabon-strategien. Det gælder om at fremme konkurrenceevne, innovation, viden, uddannelse af menneskelige ressourcer ... Men jeg holder stadig fast ved principperne for den sociale by. Ingen skal efterlades på et sidespor. Der skal være en balance. Under alle omstændigheder går kapitalen ikke derhen, hvor der ikke er nogen løsning på de sociale problemer.«

Nærmere oplysninger:

www.urban-leipzig.de
www.urban.dortmund.de

Det tysk-østrigske Urban-net er en glimrende ressource, når det gælder byudvikling i disse to lande, men også på europæisk plan:

Deutsch-Österreichisches Urban-Netzwerk
 Rue du Luxembourg 47-51, B-1050 Bruxelles
 Tlf. (32-2) 550 16 10, Fax (32-2) 503 56 06
c.huttenloher@deutscher-verband.org

LE HAVRE (FRANKRIG)

Oprettelse af en bypark

Samlede omkostninger: 9 343 413 EUR
EU-bidrag: 2 472 721 EUR

»Det førende Urban II-program i Havre er anlæggelsen af en bypark mellem byen og havnen. Målet er at etablere et fritidsareal og en promenade for indbyggerne i kvarteret Saint-Nicolas, forbinde dette kvarter til bymidten og ændre dets image for at tiltrække indbyggere og investorer. Valget af lokalitet til parken hænger sammen med stedets helt enestående karakter. Der er havnebassiner og alle mulige aktiviteter i havneområdet, nærhed til havet og til bymidten ... En særlig belysning giver stedet et karakteristisk præg, ikke mindst havnebassinerne. Der skal anlægges en bro, som ender midt i byparken for at bidrage til, at kvarteret Saint Nicolas kommer ud af sin isolation, og at lokaliteten får et kommunalt eller snarere tværkommunalt præg.«

Ouahid Dorbane, delegeret for afdelingen for udvikling af Havres sydlige kvarterer
Ouahid.Dorbane@ville-lehavre.fr

BRISTOL (DET FORENEDE KONGERIGE)

Integration af unge handicappede

Samlede omkostninger: 342 575 EUR
EU-bidrag: 169 938 EUR

»Integrationsprojektet »Just CHIL« (Just Children Helping Inclusion by Listening/Børn, som hjælpes til integration ved at lytte) er et nyskabende svar på et behov blandt unge handicappede, der har indlærings- og adfærdsmæssige problemer. En lokal undersøgelse viste, at denne gruppe er mere udsat for udelukkelse fra skolen og usocial adfærd, inklusive mobning, både som udøvere og som ofre. Deres behov var imidlertid for komplekse til, at det almene uddannelsessystem kunne opfylde dem. Projektet arbejder direkte med de vanskeligst stillede unge. Det benytter en uddannelsesmetode, der både fokuserer på den enkelte person og på dennes kammerater for at udvikle den unges evne til at genkende og rette op på sin adfærd. Kurserne omfatter vredekontrol, forhandling, konfliktløsning, positivt medborgerskab, alle sammen færdigheder, som deltagerne kan bruge i deres dagligliv. Projektet har givet store resultater. De 60 unge, som gennemførte uddannelsen, har indtil videre udvist stor fremgang, hvad angår adfærd, fremmøde i skolen og forberedelse til arbejdslivet. En ung dame modtog Princess Diana Memorial Award for arbejde i lokalsamfundet, fire unge har tilsluttet sig Urban-programmets styregruppe, og andre er aktive inden for foreningslivet.«

Steve Morris, programchef, Urban II South Bristol
s_morris@bristol-city.gov.uk
www.southbristolurban2.co.uk

SAMBREVILLE (BELGIEN)

Indføring i bygningsrenovation

Samlede omkostninger: 202 057 EUR
EU-bidrag: 101 028 EUR

»Målet med dette projekt er at hjælpe vanskeligt stillede personer — fortrinsvis mænd — med at skabe forbindelser i lokalsamfundet, men også sidst i uddannelsen at modtage et afgangsbrev for de forskellige fag inden for bygge- og renovationsbranchen (murer, tømrer, maler, elinstallatør osv.). Dette certifikat vil gøre dem i stand til at finde arbejde i byggesektoren eller åbne for yderligere uddannelse for at få større kompetencer. På længere sigt er målet at give 60 personer 820 timers uddannelse hver. Hvad angår jobskabelse, vil 30 personer finde beskæftigelse med det samme. Det gælder også om at lade eleverne bidrage til at restaurere den lokale kulturhistoriske og arkitektoniske arv. Uddannelserne har således allerede gjort det muligt at renovere to huse og en bygning i kvarteret.«

Philippe Lhomme og Laurent Warnon, Urban-kontoret for teknisk bistand, kommuneadministrationen i Sambreville
urban@commune.sambreville.be

DUBLIN (IRLAND)

Indbyggere restaurerer deres miljø

Samlede omkostninger: 505 437 EUR
EU-bidrag: 233 120 EUR

»Kvarteret Ballyfermot i Dublin har et stort antal tomme grunde, der blev betragtet som »no man's land«, en skamplet på bybilledet. I 2002 lanceredes et Urban-projekt for at opmuntre indbyggerne til at rehabilitere disse områder. Der var knyttet en række betingelser til den finansielle bistand: Projekterne skulle være bæredygtige, fastlagt efter rådgøring med kvarterets indbyggere, baseret på frivillig deltagelse og møntet på at forbedre og beskytte miljøet. Projekterne blev således udarbejdet, gennemført og vedligeholdt af lokalbefolkningen. Der foretages i øjeblikket en uafhængig evaluering, men det kan allerede konstateres, at programmet har øget indbyggernes tilhørsforhold til kvarteret og bidraget til at mobilisere indbyggerne omkring lokale spørgsmål i et åbent og deltagelsesbaseret initiativ. Det har skabt meget positive relationer mellem naboer, reduceret vandalismen og givet indbyggerne større ejerskab i kvarteret.«

Caitriona Ryan, leder af Urban-programmet Ballyfermot
Caitriona@urbanbl.ie
www.urbanbl.ie

SVERIGE

»Jalla, Jalla«, et bidrag til social integration»

Susan Runsten, koordinator for Urban II-programmet Göteborg

Göteborg ligger ved den svenske vestkyst. Den er med sine 485 000 indbyggere landets næststørste by. I de seneste årtier har Göteborg gennemgået omfattende strukturelle ændringer. Fra at være afhængig af sin industri, havn og skibsværfter har den nu udviklet et mere varieret økonomisk grundlag, herunder informations- og kommunikationsteknologi, turisme og biomedicin.

Göteborg er nu en fremgangsrig by i stadig vækst. Samtidig er der imidlertid en række alvorlige problemer. Disse problemer er først og fremmest knyttet til social udelukkelse i kølvandet på den tilstrømning af indvandrere og deres familier, der fandt sted i 80'erne og 90'erne. Der er også store demografiske forskelle og uligheder mellem forskellige dele af byen. I dag er 20 % af byens indbyggere født i udlandet. Indvandrerne er hovedsageligt koncentreret i den nordøstlige del af Göteborg, hvor arbejdsløsheden er høj, og uddannelsesniveaulet lavt. Da Göteborg fik Urban II-programmet blev det besluttet, at en af de vigtigste investeringsområder skulle være anvendelsen af menneskelige ressourcer i disse kvarterer med fokus på uddannelse og beskæftigelse.

En af de projekter, der har modtaget finansiering fra Urban II er »Jalla, Jalla« (Go! Go!). Jalla, Jalla forvaltes af Medborgarskolan (en voksenundervisningsforening) i samarbejde med den svenske arbejdsformidling og den lokale fodboldklub GAIS. Projektet søger at hjælpe mænd, som er langtidsarbejdsløse indvandrere, med at finde beskæftigelse. Dette gøres gennem kurser i svensk og edb kombineret med samfundsrelationer og praktisk samfundsuddannelse med hjælp fra ngo'er.

Den store fælles interesse er fodbold, og GAIS giver deltagerne mulighed for at se fodboldkampe, selv spille fodbold og snakke med de sponsorerende virksomheder. Via den svenske arbejdsformidling er der knyttet adskillige arbejdspladser til projektet, hvor der er behov for at ansætte nye medarbejdere. Denne enestående kombination af voksenundervisning, fritidsaktiviteter og netsamarbejde med arbejdsgivere har vist sig at være meget fordelagtig. Jalla, Jalla modtog 338 300 EUR i EFRU-midler til optagelse af 60 deltagere i perioden marts 2004 til december 2006. En af de forventede resultater var, at 20 af dem skulle få ansættelse i et år eller længere, et mål, der allerede blev nået i oktober 2005. Derudover havde 18 ud af de 45 deltagere på daværende tidspunkt fået kortvarig ansættelse gennem projektet.

En af Jalla, Jalla's stærke sider er, at ønsket om at opnå beskæftigelse er i højsædet for alle involverede. Princippet er ikke at afslutte uddannelsen, før man er i beskæftigelse, men derimod at have arbejdsmarkedet i sigte fra første dag. Denne tanke-

gang førte meget hurtigt til synlige resultater i form af beskæftigelse for nogle af deltagerne, og det skabte håb og beslutsomhed blandt de øvrige gruppedeltagere: »Hvis han kan gøre det, kan jeg også gøre det. Jeg må hellere gøre mit bedste!«

I en undersøgelse om det lokale partnerskab i Urban II Göteborg er der kigget nærmere på ti projekter, som man har sammenlignet for at finde ud af, hvordan forskellige deltagere samarbejder, og hvad det betyder for projektets succes. I henhold til undersøgelsen er en af succeskriterierne, at projektets målsætninger er strategiske og passer sammen med det overordnede mål. Målsætninger og formål bør også være inden for projektets rækkevidde og ikke ligge længere væk. Det gør det muligt at vise konkrete resultater, hvilket lader til at være den vigtigste faktor med hensyn til at skabe tilsagn på alle niveauer i partnerskabet. Jalla, Jalla er et godt eksempel på, hvordan det kan fungere.

Et andet succeskriterium for Jalla, Jalla er, at partnerskabet er komplementært. Medborgarskolan, den svenske arbejdsformidling og GAIS har alle forskellige kompetencer og perspektiver, der bringer ressourcer til projektet. Partnerne har også forskellige opgaver og roller at spille i projektet. Mangfoldighed er en god ting i et partnerskab!

Göteborg har i de sidste ti år modtaget både national og europæisk finansiering til at arbejde med kriserammede områder, etniske minoriteter og indvandrere. Disse initiativer har forbedret leveforholdene og skabt mere attraktive kvarterer. Der er udviklet nye metoder og strategier for at fremme demokrati, tilpasse uddannelsesinstitutioner til de mangesprogede forhold og styrke den lokale økonomi. Der er imidlertid visse problemer forbundet med de områdebaserede bymæssige initiativer. Evalueringer har vist, at man ved at fokusere på bestemte områder eller kategorier af mennesker kan bidrage til at stigmatisere kvarteret eller dets indbyggere. Der er også en fare forbundet ved at se problemer og eventuelle løsninger på arbejdsløshed og segregation på en sådan måde, at der udelukkende fokuseres på de kriserammede områder i stedet for at se dem i forhold til byen og regionen som helhed.

Den fremtidige udfordring må være at overvinde disse forhindringer gennem velfunderede strategier ved at kombinere kampen mod social udelukkelse i byerne med de overordnede målsætninger for regional udvikling og vækst. Hvad vi kan lære fra Jalla, Jalla er, hvor vigtigt det er at fokusere på potentialer i det enkelte individ. Vi bør også have store forventninger til, hvad der kan opnås i en by, der virkelig er multikulturel og hjælper alle på vej.

Kontakt: susan.runsten@stadshuset.goteborg.se

TJEKKIET

»Et underjordisk projekt«

Lumíra Kafková, leder af forvaltningsmyndigheden for mål 2-programmet for Prag

Herover og for neden: istandsættelse af metrostationen Florenc B., i Prag

Hovedmålet for mål 2-programmet for Prag er at opbygge byens potentiale, så den kan opfylde den rolle, der forventes af en dynamisk europæisk hovedstad.

I 2004-2005 har vi foretaget fire forslagsindkaldelser, der har resulteret i udvælgelsen af 148 projekter, der repræsenterer en samlet investering fra Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU) på næsten 100 mio. EUR. Størstedelen af disse projekter, særligt de mest omfattende rent investeringsmæssigt, er fremsat på forslag fra Prag by og byens forskellige distrikter. De projekter, der går ud på at forbedre den kollektive trafik, er særligt interessante at præsentere.

Det projekt, som fremsættes her, har til formål at forbedre integrationen af personer med begrænset mobilitet og samtidig forbedre betingelserne for at skabe nye jobmuligheder og gøre bymiljøet mere attraktivt under behørig hensyntagen til miljøbeskyttelse.

Helt konkret går projektet ud på at anlægge en adgangsvej uden barriere til metrostationen Florenc B. Der konstrueres til det formål en elevator, som forbinder perronerne til overgangspassagen, og en anden elevator, der forbinder passagen til gadeniveauet. Dertil kommer signalsystemer og andre tilknyttede anlæg.

Når projektet er gennemført, vil det resultere i en kraftig forbedring af den offentlige transport og adgangen til det berørte kvarter. Der er i Prag optalt 33 500 indbyggere med begrænset mobilitet. 4 000 af disse bruger rullestol. Muligheden for at undgå barrierer, så de kan tage metroen, vil gøre det meget lettere for dem at tage ind til bymidten og til vigtige transportknudepunkter, herunder hovedbanegården og rutebilstationen. Det vil gøre det lettere at integrere dem på et arbejdsmarked, der har 14 000 virksomheder og 12 000 selvstændige erhvervsdrivende.

Arbejdet finder sted mellem september 2005 og marts 2007 i to faser. Den første er afsluttet. De samlede støtteberettigede omkostninger udgør 2 110 638 EUR, hvoraf EFRU dækker 50 %. Den tjekkiske stat dækker 33,1 % af beløbet, svarende til 698 621 EUR. Resten (16,9 %, svarende til 356 698 EUR) betales af Prag by.

Projektet afholdes i partnerskab med den regionale koordinator for integreret transport i Prag og det nationale råd for handicappede. Det imødekommer en generel efterspørgsel i samfundet om at forbedre leved forholdene for personer med begrænset mobilitet og andre udsatte grupper generelt.

Projektet indgår i en langsigtet indsats for at forbedre den kollektive trafik i Prag og vil gøre det lettere for passagerer med begrænset mobilitet at komme rundt i byen.

Kontakt: Ministeriet for regionaludvikling, MA SPD 2, Staroměstské sq. 6, CZ-110 15 Prague 1,
E-post: jpd2@mmr.cz
Internet: www.strukturalni-fondy.cz/jpd2

GRAZ (ØSTRIG)

»Graz, videnby«

Samlede omkostninger: 4 200 570 EUR
EU-bidrag: 200 000 EUR

»Med samarbejdsprojektet »Videnby«, som er lanceret af SFG — Steirische Wirtschaftsförderung (Styriens erhvervsfremmeorgan) og er medfinansieret af Urban-programmet, vil kvartererne i det vestlige Graz fremover råde over et nyt center for innovative virksomheder. Formålet er at stille attraktive faciliteter til rådighed for erhvervsdrivende, der er beskæftiget med højteknologi, først og fremmest sundhedssektoren (medicinsk teknologi, bioanalyse osv.). Centeret skal også fungere som katalysator mellem studerende ved det nærliggende universitet og erhvervslivet. Ud over støtte til opstart og etablering af virksomheder i det vestlige Graz er en sekundær hensigt med projektet at blive videncenter for hele regionen.«

Christian Nussmüller, leder af Urban-programmet Link GrazWest Ville de Graz
urban@stadt.graz.at
www.urban-link.at (www.graz.at)

TORINO (ITALIEN)

Restaurering af Piazza Livio Bianco

Samlede omkostninger: 2 226 885 EUR
EU-bidrag: 914 998 EUR

»Piazza Livio Bianco er med sin placering i den sydvestlige udkant af Torino i hjertet af den renovationsstrategi, der er iværksat i Urban-området for byen. Lokale borgere og foreninger har været kraftige fortalere for at restaurere pladsen for at give kvarteret et nyt socialt og kulturelt knudepunkt og samtidig undgå degradering og fremkomst af socialt udstødte befolkningsgrupper. De lokale indbyggere deltager i drifkraften for hele operationen, lige fra idéfasen (via en offentlig konkurrence og afstemning blandt indbyggerne) til planlægningen af pladsen, når arbejdet er fuldført. I 2004 oprettedes en forening, der helt er hengivet denne opgave — »Piazziamoci in Piazza« (lad os tage pladsen). Den koordinerer de kulturelle aktiviteter, der afholdes året igennem og sikrer en vedvarende deltagelse blandt kvarterets indbyggere.«

Gianfranco Presutti, projektleder, Urban II-programmet Torino
gianfranco.presutti@comune.torino.it
www.comune.torino.it/urban2

HERAKLION (GRÆKENLAND)

Revitalisering af kriseramte kvarterer

Samlede omkostninger: 10 913 948 EUR
EU-bidrag: 8 185 461 EUR

»Heraklions vestkyst udviser utallige tegn på tilbagegang: forhøjet langtidsarbejdsløshed, udbredt fattigdom og social udelukkelse og et lokalmiljø i kraftigt forfald. Hovedmålet med Urban-programmet er at opnå en økonomisk og social revitalisering af byområderne. De foranstaltninger, der træffes for at nå dette mål, kombinerer tre hovedelementer: innovation, bæredygtighed og videnopbygning. Det drejer sig om at skabe attraktive steder for besøgende, men også mødesteder for indbyggerne, og stimulere det lokale marked og ved at skabe stærke forbindelser mellem dette marked og kysten.«

Kyriaki Manola-Goundra, leder af forvaltningsmyndigheden for Urban II-programmerne i Grækenland
k.manola@mou.gr

VANTAA (FINLAND)

Familiecenter for indvandrere

Samlede omkostninger: 210 000 EUR
EU-bidrag: 57 000 EUR

»Indvandrerbefolkningen er også i vækst i Finland, og det er vigtigt at undgå segregering og radikalisering. Urban II-programmet i Vantaa, nær Helsingfors, har til det formål oprettet et familiecenter, der bruger diverse praktiske arbejdsmetoder til at støtte indvandrere, som bliver forældrene, herunder pleje og uddannelse af deres børn. Det bidrager til at fremme integration og giver finske kvinder og indvandrerkvinder et naturligt mødested. I dette »kundevenlige« center kan familierne modtage konkret præventiv støtte og deltage i mange former for gruppeaktiviteter. Grupperne vejledes af diverse medarbejdere i centeret — barneplejersker, familierådgivere, psykologer, sygeplejersker, socialrådgivere — der arbejder tæt sammen gennem en tværgående og integreret metode for at sikre, at støtten er sammenhængende og vedholdende.«

Jukka-Pekka Sorjonen, leder af Urban II-programmet Vantaa
jukka-pekka.sorjonen@vantaa.fi
www.urbanfinland.info

2007-2013: forberedelse af den næste generation af programmer med Inforegios websted

Medlemsstaterne og regionerne er i færd med at forberede sig på den næste programmeringsperiode 2007-2013. Inforegios websted indeholder et væld af oplysninger og dokumenter, der er vigtige for de aktører, som medvirker i dette initiativ. Hensigten er at lette udvekslingen mellem dem og holde den brede offentlighed orienteret om den opnåede fremgang. Eventuelle spørgsmål og indlæg kan tilstedes Generaldirektoratet for Regionalpolitik.

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/funds/2007/index_da.htm

Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Regionalpolitik
Kontor 01 — »Information og kommunikation«
Thierry Daman
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Bruxelles
Fax (32-2) 296 60 03
E-post: regio-info@cec.eu.int
Internet: http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_da.htm

Information om EU's regionale støtte
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1725-812X

© De Europæiske Fællesskaber, 2006
Eftertryk tilladt med kildeangivelse

Publikationskontoret

Publications.eu.int